

שיעור 10 ☒ סיום שתי כסף בשבועות שונות וטענו חיטים והודה לו בשעורים

מראי מקומות

א. פתיחה

נפתח את הלימוד בשיעור בהשלמת נושא שתי כסף בשבועות שונות, ומשם נפתח בלימוד של הסוגיות העוסקות בדין טענו חטין והודה לו בשעורין. הנושא נדון במשנה ובשאר מקורות התנאים, ובסוגיית הבבלי מ"א העוסקת בדין טענו חטין ושעורין והודה לו באחד מהם. אנו נמקד את תשומת לבנו בלימוד לעולה מהמשנה ומשאר מקורות התנאים באשר ליסוד הדין ופרטיו, וליחס שבין רבן גמליאל ואדמון.

ב. מדרשי הלכה

1. עיינו בקטע המצורף ממכילתא דר"י.
2. עיינו במכילתא דרשב"י למשפטים כ"ב, ח (מצורף).
3. נקודות לעיון:
  - שימו לב לטרמינולוגיה של המכילתות ☒ לדוגמאות ולמושגים.
  - מה משמע מהסבר המכילתא דרשב"י באשר לטיב הדין של טענה ממין ההודאה?
  - מה שיטת המכילתא דרשב"י באשר לטענו חטין ושעורים והודה לו באחד מהן?

ג. משנה שבועות

1. עיינו במשניות פרק ו' בשבועות, בנוסח הדפוסים ובכ"י קויפמן (היעזרו בטבלה המשווה שנשלחה לכם).
2. כבר עסקנו בשינויי הנוסח של הכותרת השנייה במשנה א'. גם אם הדין של "הודאה ממין הטענה" לא נמצא בכותרת הפרק, האם הוא נמצא במשניות הפרק? מה בין ניסוחו כדין עצמאי ובין הימצאותו במקרי הפרק אך ללא כלל עצמאי? קחו בחשבון את

הניסוח של מכילתא דרשב"י.

3. משנה ג':

- שימו לב לעיצוב הספרותי המצוי במעבר בין המקרים ☐ מכסף וזהב למטבעות; מתבואה, פירות וקטנית לחטים ושעורים; מקנקנים לכלים.
- ליטרה זהב וכסף לעומת מטבעות ☐ מה הגדרת "מין הטענה" לפי פשט המשנה? עיינו באוקימתא של ר"א בגמרא מ. וראו כיצד הוא מצמצם את ההגדרה. מה פשרו?
- מחלוקת רבן גמליאל וחכמים ☐ מהו הסבר שיטת ר"ג? עיינו מב. רש"י ד"ה ורבן גמליאל מחייב.

4. אדמון וחכמים:

- ראו את נוסח כ"י קויפמן "שהטוען", לעומת נוסח הדפוס "הטוען". מהו ההבדל?
- ראו את חילוף הנוסח בהסבר של אדמון (מומלץ לעיין גם בעדי הנוסח של משנת כתובות).
- לאור זאת, נסו לפרש את עמדת רבן גמליאל בדין טענו חטים והודה לו בשעורים.

5. עיינו בסוגיה כתובות קח; וראו את ההסברים השונים בסוגיה למחלוקת אדמון וחכמים.:

- מפו את שמות הדוברים בסוגיה. מי מהם פירש את המשנה ישירות, ומי מתוך נקיטת עמדה ביחס למימרה של שמואל?
- ראו שם תד"ה אי הכי.

6. אמנם טרם למדנו את הסוגיה מ.. בשלב זה נעיין רק בסוף הסוגיה, "איתיביה ר' אבא בר ממל לר' חייא☐ הא מני אדמון היא".

- מהו היחס בין אדמון ורבן גמליאל לפי סוגיה זו?
- תד"ה לימוד ערוך וברמב"ן על הסוגיה.

7. דיון על פרשנות המקרה של אדמון בשלהי סוגית הירושלמי בשבועות ובכתובות על משנת אדמון וחכמים.

8. לסיכום ☐ סכמו את יסוד הדין של הודאה ממין הטענה בספרות התנאים, ההגדרה של "ממין הטענה", ההסברים השונים לאדמון, והסבר שיטת רבן גמליאל.